

דף תרגול: קריאת כתבה בעברית קלה - דבורים שמשחקות בכדור

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות סוג טקסט חדשותי ומבנה של כתבה
- להבחין בין עובדה לדעה ולזהות קשרים לוגיים
- לסכם כתבה בקצרה ולנסח טיעון קצר

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת הכתבה

1. ב – אם דבורים משחקות
2. ג – אוכל מתוק
3. ב – דבורים צעירות
4. ג – כתבת מדע
5. ב – צריך עוד ניסויים

חלק ב' – עובדה או דעה

1. נכון – זו תוצאה שנמדדה בפועל
2. לא נכון – המילה אולי מראה שזו השערה
3. לא נכון – בכתבה נכתב שהן עשו זאת בלי פרס
4. לא נכון – הכתבה אומרת שצריך עוד ניסויים
5. נכון – זו עובדה המתוארת בכתבה

חלק ג' – מילים וקשרים לוגיים

1. זירה
2. פרס
3. אבל
4. ניסוי
5. יותר

חלק ד' – התאמת מושגים

- 1 – ה (שטח סגור לניסוי)
- 2 – ג (משהו טוב שמקבלים על מעשה)
- 3 – ב (מה שמרגישים, כמו שמחה)
- 4 – א (דבר שאפשר לבדוק ולמדוד)
- 5 – ד (מחשבה שלא תמיד ודאית)

חלק ה' – סדר קריאת כתבה

1. קוראים את הכותרת וכותרת המשנה
2. מפעילים ידע קודם וחושבים מה כבר יודעים
3. קוראים את הכתבה פעם ראשונה להבנה כללית
4. קוראים שוב ומסמנים עובדות, דעות וקשרים לוגיים
5. כותבים סיכום קצר של שלושה משפטים

חלק ו' – כתיבה וטיעון

1. הכתבה עוסקת בניסוי שבדק אם דבורים משחקות. החוקרים גילו שדבורים עצרו לגלגל כדורים בלי פרס, ושדבורים צעירות שיחקו יותר. זה חשוב כי זה רומז שלחרקים אולי יש רגשות פשוטים.
2. כותרת קצרה ומושכת שקשורה לתוכן הכתבה, עם נימוק קצר.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה הקשורה לתוכן הכתבה (משחק, ניסוי, דבורים צעירות)
- מילה כמו זירה, ניסוי, פרס או קשר כמו אבל, לכן
- שאלה רלוונטית לנושא הניסוי או לדבורים

טיפים להפעלה:

- אפשר להשמיע את ההקראה בכיתה לפני הקריאה העצמאית
- לעודד תלמידים להצביע על מילות הקישור כי, אבל, לכן בטקסט
- בחלק הפתוח לאפשר דיון זוגי קצר לפני כתיבה אישית

דף תרגול: קריאת כתבה בעברית קלה - דבורים שמשחקות בכדור

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

נקרא כתבה קצרה על דבורים שמשחקות. נלמד להבדיל בין עובדה לדעה, ונכתוב משפטים קצרים על הכתבה.

📖 מילון קטן:

זירה	שטח סגור לניסוי או לתחרות
פרס	משהו טוב שמקבלים על מעשה
רגשות	מה שמרגישים, כמו שמחה או פחד
ניסוי	בדיקה מתוכננת כדי לגלות משהו
עובדה	דבר שקרה או נמדד, אפשר לבדוק אותו
דעה / השערה	מחשבה או ניחוש, לא תמיד ודאי
קשר לוגי	מילה שמחברת רעיונות, כמו כי או אבל
כותרת משנה	משפט קצר מתחת לכותרת שמוסיף מידע

1 חלק א' – הבנת הכתבה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה רצו לבדוק החוקרים?

א) אם דבורים אוהבות פרחים צבעוניים ב) אם דבורים משחקות ג) אם דבורים חיות בכוורת גדולה

ד) אם דבורים עובדות קשה

2. מה חיכה לדבורים בקצה הזירה?

א) פרחים ב) מים ג) אוכל מתוק ד) כוורת

3. אילו דבורים שיחקו יותר?

א) דבורים מבוגרות ב) דבורים צעירות ג) דבורים מהכוורת בלבד ד) כל הדבורים באותה מידה

4. מהו סוג הכתבה?

א) כתבת דעה ב) ראיון אישי ג) כתבת מדע ד) כתבת ספורט

5. מה דעת החוקרים על הצורך בהמשך המחקר?

א) זה ההוכחה הסופית ב) צריך עוד ניסויים ג) הניסוי טעה ד) אין טעם להמשיך ה) Z

2 חלק ב' – עובדה או דעה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המשפט "דבורים צעירות גלגלו כדורים יותר מדבורים מבוגרות" הוא עובדה שנמדדה בניסוי.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	המשפט "אולי גם לחרקים יש רגשות פשוטים" הוא עובדה ודאית.	☐	☐
3	הדבורים קיבלו פרס על גלגול הכדורים.	☐	☐
4	הכתבה אומרת בוודאות שלדבורים יש רגשות.	☐	☐
5	החוקרים בנו זירה גדולה לניסוי.	☐	☐

3 חלק ג' – מילים וקשרים לוגיים

השלימו את המילה החסרה.

1. שטח סגור לניסוי נקרא _____

2. הדבורים גלגלו כדורים בלי לקבל _____

3. המילה _____ מראה ניגוד בין מה שהדבורים יכלו לעשות למה שהן עשו בפועל

4. בדיקה מתוכננת כדי לגלות משהו נקראת _____

5. דבורים צעירות שיחקו _____ מדבורים מבוגרות

4 חלק ד' – התאמת מושגים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. זירה	___	**א.** דבר שאפשר לבדוק ולמדוד
2. פרס	___	**ב.** מה שמרגישים, כמו שמחה
3. רגשות	___	**ג.** משהו טוב שמקבלים על מעשה
4. עובדה	___	**ד.** מחשבה שלא תמיד ודאית
5. דעה	___	**ה.** שטח סגור לניסוי

5 חלק ה' – סדר קריאת כתבה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מפעילים ידע קודם וחושבים מה כבר יודעים
☐	קוראים את הכתבה פעם ראשונה להבנה כללית
☐	כותבים סיכום קצר של שלושה משפטים
☐	קוראים את הכותרת וכותרת המשנה
☐	קוראים שוב ומסמנים עובדות, דעות וקשרים לוגיים

6 חלק ו' – כתיבה וטיעון

ענו בקצרה.

1. כתבו סיכום של הכתבה בשלושה משפטים: פתיחה, עיקר וסיום.

2. הציעו כותרת חלופית לכתבה ונמקו למה היא מתאימה.

כרטיס יציאה

מה למדתם על דבורים מהכתבה?

כתבו מילה אחת או קשר לוגי חדש שפגשתם

אילו שאלות נשארו לכם אחרי הקריאה?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀